

Jekabaara

SNV
Connecting People's Capacities

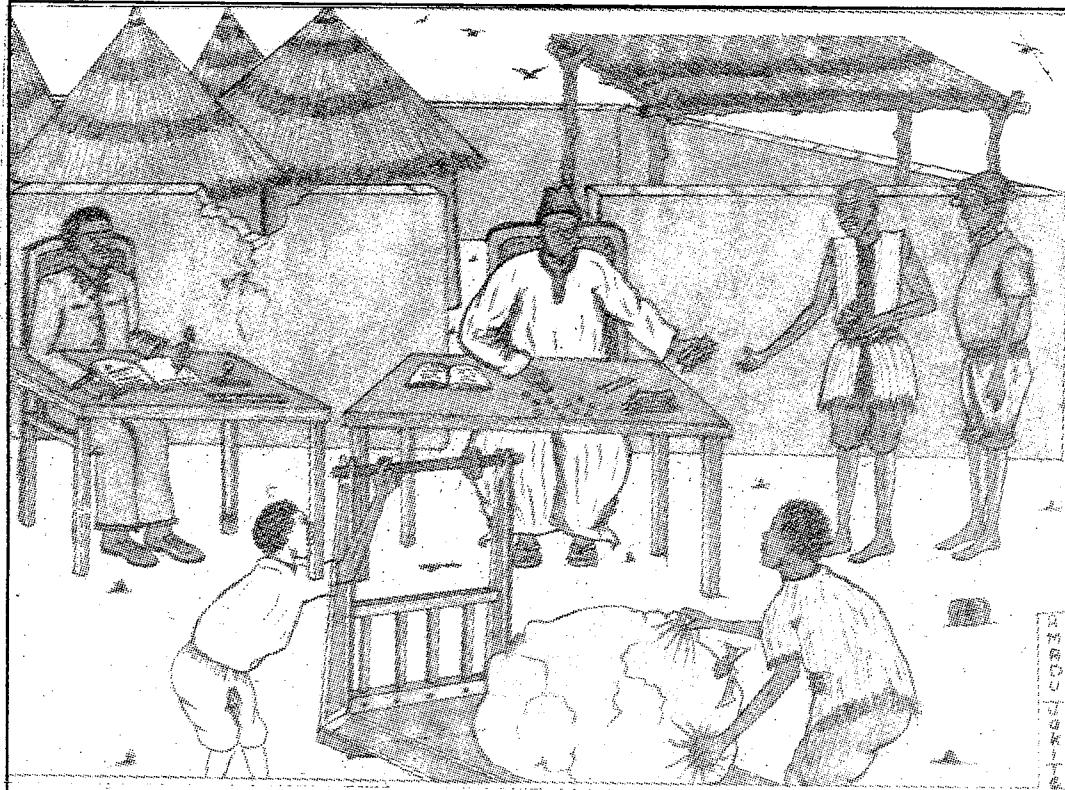
Cikela ceman n'a musoman kunnafonisēben

a be bo kalo o kalo

Jamana baarada la BP: 2043 Bamako (Mali)

Koɔrisene ye kobaye

ne 4nan

An ka də k'an yerε ye

ne 6nan

Desandourukor

ne 7nan

Giripu «Awiyeri» kun kan lajeba

ne 5nan

Nsiirin : Takarekε ka maana

ne 12nan

Dantigelikan

dijε kunda lajeba «giripu awiyeri» kan

An kà dən ko nin ye taarekoba ye
an bolo dère !

Dijε jamanaw bee je lajeba
naaninan «giripu awiyeri» bana
kéleli kun kan, o kera Mali faaba
kōnō, kà damine san 2006 desan-
burukalo tile 6, ka tā kuncé a tile 8.
Jaman kēmē ni kō de togolamogjōw
yera lajeba in kene kan ka bō dijε

gunyaw bee kōnō : Afriki, Erəpu,
Lameriki, Azi ani Oseyani. Kēnē in
kan, sigidaw kōnō jetaa lajini-kasabatibagaw
bee ye jōgōn sōrō, k'u
feta fo «giripu awiyeri» bana, nà
kunbensiraw, anà kelesiraw kan :
bagandogötərəw, məgədəgötərəw,
jolomafenw lamarabagaw, maa
faamuyalenw, jamanaw kōnō kolatigebagaw,
fo ka se kunnafoni-laselaw ani sigidaw kōnō maa
bonyalen wərew ma. «Giripu
awiyeri» ye dijε bee kunko gelen ye

bi, ka masərə, hali nà dənnen don
an bara yan sew de kun kan, an kà
dən fana kà yelemacogo dəw bana
yera adamadenw la dijε fan dəw
fe. O kosən, dijε bee be wulikajə la
a kéléli nà silatununu feerew jinini
na ka bō dijε kōnō. Bamakə lajeba
in, anà fəra lajeba saba minnu kō, o
be don o kadara de kōnō. Ala dūn
yà ko labenko juman, nà taabolo
juman, anà kuncéko juman kunna-
wolo di Mali ma ! A barika Ala ye !

Tumani Yalam Sidibe

"Kalan be məgə sən hakili la, nka kunnafoni be məgə bə kunpan na" Yərə Ulen Sidibe

An ka sɔn nɔgɔn ye

Hamidou Konate

Adamadenya sinsinfenba fəlo
ye hakili de ye. Hakili te dan-
tanfenw la, o de ye olu ke ada-
maden ka duguma-dafenw ye, an'a
sennafenw, dijenatige kadara kono.
Hakili de be nɔgɔnfaamu, kotoj-
ɔgɔntala ani nɔgɔn komagen sabat-
ti adamadenw ni nɔgɔn ce, here ni
here tana kun kan. O de faamuna
an ka maakɔrɔw fe kabi lawale la.
O de kanma, u ye jɔyɔrɔba di
«sɔnjɔgɔnye» ma u ka dijenatige
temesira bɛe kono, ani ka dawula
d'a ma u ka sigi-rɔdiya ntalen bɛe
kono : balimaya te diya sɔnjɔgɔnye
kɔ, furu te diya sɔnjɔgɔnye kɔ,
dugu, jamana, ga ani baarada si te
diya sɔnjɔgɔnye kɔ. Ni maaw sɔn-
na nɔgɔn ye «tijɛ», kan gelya su-
guya o suguya kunna, u bɛe

Jekabaara

kanubagaw, aw bɛe
san-bɛe san-bɛe.
Ala ka san 2007 ke
here ni keneya ani
nafa soro san ye an
bɛe bolo.
Ala ka san 2007 k'an
bɛe ka san ye !

minebolo sɔrɔ o la. Ni maaw sɔnna
nɔgɔn ye here o here kanma. O here
be banban ani ka ke fən kuntaala-
jan ye.

Sɔnjɔgɔnye nafa fɔlɔ ye bənkola-
de ye adamadenw ni nɔgɔn ce. Mali
in dun kɔnɔ yan, kabi fɔlɔ fo bi, o
sinsinda de y'a n ka dijenatige
sɔmədondaba ye. O de kanma, an
jera ka fura sɔrɔ gelya nalenw bɛe
la, ani ka nɔgɔn kuntilenna bila-
sira numan kan.

San 2007 zanwuyekalo bɔko in
kono, n be dugawu ke Ala ka sɔnjɔ-
gɔnye ni bənkola sinsin an ka ko-
miniw bɛe kono, cew ni musow ni
nɔgɔn ce, denmisew ni maakɔrɔw
ni nɔgɔn ce, meriw n'u je nɔgɔnw
an'u ka maramɔgɔw ni nɔgɔn ce.
An bɛe lajelen ka here be o de la, ka
masɔrɔ ni Mali komini bɛe sinsinna
bənkola kañ netaa suguya o suguya
la jini kanma, o netaa be ke sɔrɔfɛn
ye. Bənkola dun te taa sɔnjɔgɔnye
kɔ. Awa, n'i komini bɛe sabatira
netaa sira kan, o ye Mali yere sabat-
ilen de ye netaa kono, barisa, n'i
ko Mali, bi bi in na, i ko komini 705
de. An ka sɔn nɔgɔn ye tijɛ kan :
yali an ka ntalen kɔrɔ dɔ t'a fo wa-
ko : «ni bɛe bilara a yere ye, mɔgɔ
caman dunwara b'i dun, nka, jama
mənnen be nɔgɔn ma je o je kono, o
je te bila jugusagoya bolo kan abad-
a, barisa bɛe hakili be nɔgɔn na ?»

Nin ntalen in ye tijɛ ye dere. Ala
ka san 2007 k'a n bɛe ka san ye.

Hamidou Konate
Jamana baarada nɛmaa

Namugulasogo

Bɛe ko ne,
Bɛe ko ne yere,
Bɛe ko ne yerekun.
O ye diya sigicogo ye diya kan
Adamaden kelen-kelen
Bɛe ka dijenatige
Temesira kono.
Nka, n'a ka go,
Bɛe ko e yere
Barisa n kun ma sigi
Farati doni girin juunni
kanma.
O te namugulasogo ye wa :
Fen min te fen si kunna
Nka n'a b'a yere jate
Fen bɛe nɛkun na ?
O yere de ye dijɛ ye dere
yerenegeenso ;
kuntilennantanso,
taçyɔrɔntanso.
O de kanma
Bɛe ko ne de ye here ye,
Nka, k'a bɔ ne na
Mɔgɔ tɔ bɛe ye bɔnəsirida ;
Maasibabonda
Ani tɔɔrɔ-kunbenbagaw ye.
Ee dijɛ !
Jaa dere !

Tumani Yalam Sidibe

Hakilisənekene

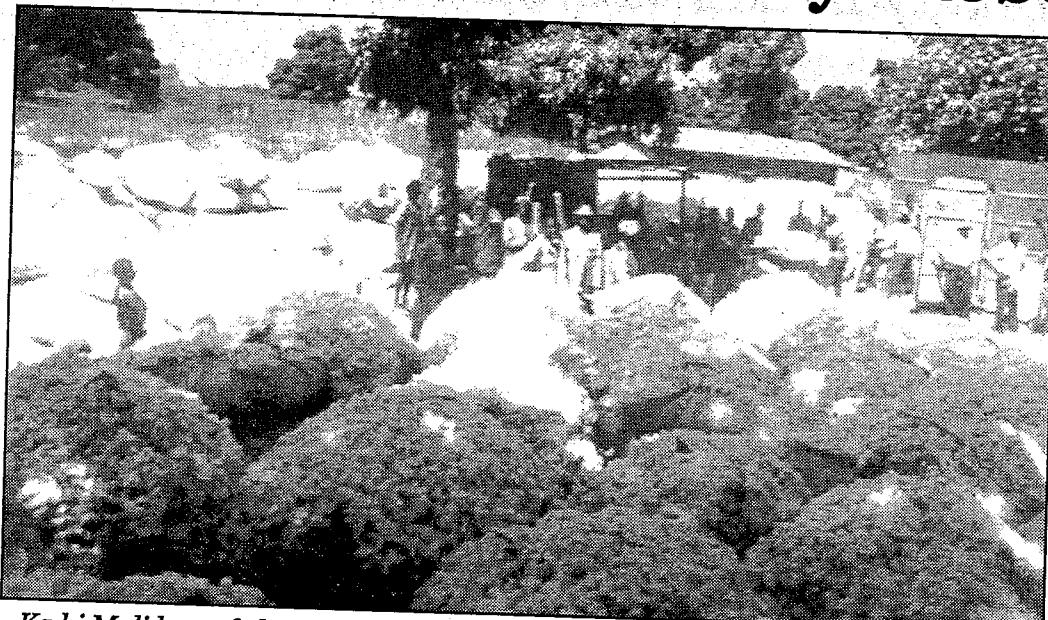
Mun tora bagitɔ ye, ale min ka jolifura du-
man m'a senkɔninw n'a bolokɔninw bali ntan-
nyani ma ? Yerelagosi dere !

N teri, ni dulen b'i la, o dɔnbaga fəlɔw ka
k'i n'i somɔgɔw ye, jama tɔ ka bɔ aw nunma.
O de ye here baju ye !

Tumani Yalam Sidibe

Koɔrisene ye koba ye

Ka bi Mali kunu fo ka se a bi waati ma, koɔri joda yera an ka jetaa dakun bee la !

An ka jamana mara də, n'o ye Sikaso ye, ka naansara-dən-kilidalaw ye nin yərə in dən-kili da ka bi san 1970 waatiw la. U ko «sene ye koba ye, jama, sene ye koba ye...» «Ni siga donyərə hali dəonin te o kumasen na, an k'a dən k'a be sankərəta, koɔrisene lahala kənə kosebe fana de ! An be don min na i ko bi, koɔrisene ye məgə miliyon serew de ka dijənatige here temesira ye dugu misenw kənə ; cikəbugudaw kənə ani dugubaw kənə.

N'i ko koɔrisene, i te dan cikelaw danma ma, nka i ko seneke-baara-daw cakəlaw, i ko sigidaw kənə denmisenw n'a musow ka jetaabaa-rə waleyali. Awa, n'i ko koɔrisene, i ko fana ko koɔri wurusi iziniw labaarabagaw (minabaraw, gara-dijew, masinw bolibagaw n'u ka jeməgəw, fo ka se koɔri kalite su-gandibagaw ma).

O koɔriko temesira bee lateme kuma de be fola, ka bila kenyereyew ka bolo kan. Ne yere ka jatemine na, n'o wale kera kəcogo juman na, a nafa de be caya anw cikelaw kan n'a maasiba ye (barisa, ko bee n'a tənə an'a bəne don). Ni n ko n'a ko kera ka jə, n b'a fe k'a fo ko ni labenbaara waleyara koɔrisene

maraw bee kənə, ka kən a ko bilali ne kenyereyew k'a bolo kan, min b'a to koɔrisenenaw be faamuya bee sərə a ko taabolo jənjən bee kan, ani k'u yere laben a ko kubenni kada-ra kənə. O te taa cikelaw yere ka kafotənw kənəməgəw lafaamuyali k'a ani cikelaw ka nafadaw lakana-ni jiniwalew kə. Ciikelaw ka kafotənw ka ca an ka jamana kənə bi : Awe, koperatifuw, ferderasənw... Ni jamaje-jetaa-jinitən bee y'u jə u jəyərə la, a kera cogo o cogo, kenyereye minnu bəna CMDT ni Ətuwale maraw ta, olu be benkola jini cikelaw fe, walasa u k'u ka nafa jinitaw sərə. Koɔri tena sərə ni cikelaw m'a sene. Ni cikela dun fana ma koɔri sene, izini sannenw tena baara ke. O be izinitigi garisege tijə dere. O dun te tənə jinina si ka lajini ye.

Ne be welekan min bila ka jesin koɔrisenenaw ma CMDT bilaliko kun kan kenyereye ka bolo kan, o de ye ko sanni u k'u ka waati bee rətige a ko jesiranje gansan na, ka sərə a dun tena to kəbali ye, an bee kən fanga fara jəgən kan k'a lajini jəjəgənya jənjən ka don an ni CMDT maraw tabaga kuraw ce. O b'a to ko damine yere ju be sinsin danaya kan an n'o jəjəgən kuraw

ni jəgən ce. Olu be CMDT maraw san barisa u b'a dən k'a be nafa don u kun nafolo-sərə siratege la, anw fana be koɔrisene barisa an ka musakaw boloda nafolo sərəsirə laki-ka don. O b'a jira ko an ni CMDT maraw sanbaga julaw bee ye kunti-lenna kelen tigilaməgəw de ye, minnu ka je sinsinda ye koɔrisene ye.

Lajiniw

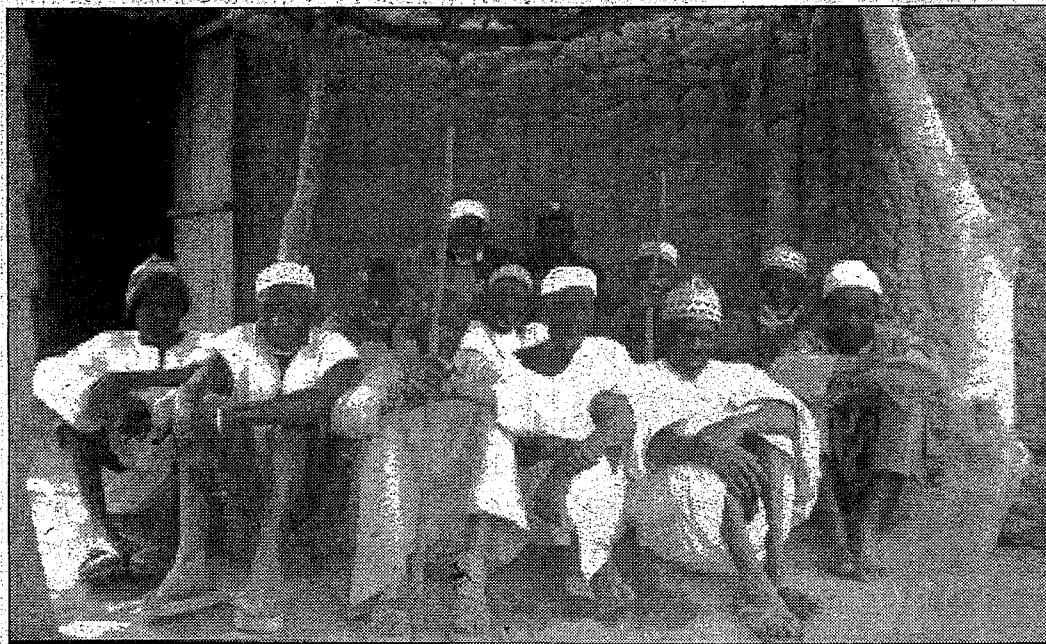
An k'a n jija koɔriko ka jetaa-baara fen o fen waleyali juru donna an bolo, o ka to an bolo hali kenyereye tile la : forosumabaaraw, koɔri kalite səgesəge-baaraw, koɔri sannifeere baaraw... O la, a be ke i n'a fo CMDT tile, barisa maraw sanbaga kenyereyew fana b'a n cikelaw ka sugulabaaraw jəda dən u ka tənə sərəli la. Bi, koɔrisenenaw ka jetaa-jinitən de ka kan ka laben bee sigi sen kan minnu b'a to wale nataw tena sinsin jəgən juguya gansan kan u ni koɔribaa-raw tigilaməgə kuraw ni jəgən ce, nkà ka ke demedon jəgənma de ye bee ni jəgən ce. O de b'a to bee b'a ka nafa sərə a ko la.

Hakilatigeko ni wasako

Maa o maa ye Jekabaara kuna-nafoniseben kanubaga ye, o bee hakili bee karaməgə Mene Jalo ka jaabiw la ka jesin koɔrisene siniko ma Mali kənə. A ka fo la, Mali jamana peresidan Amadou Tumani Ture ka lajini ye a ko ka ke tijə kan, barisa o de b'a to koɔri sanbagaw ni koɔrisenenaw bee b'u ka nafa sərə. O yere de kanma, a ko bərə bolodasan fola la, n'o ye san 2005 ye, k'a boloda kokura ka bila san 2008 na. O ye hakilisigiko ye. Ni jamanakunti-gi yere be cikelaw kəkərə, hali ni CMDT ma jə feereli kə, a tena ke cikela kə kan de o de ye an bee ka lajini ye !

**Jekabaara kanubaga
də (Kumantu)**

CMDT bε jøda min na, yali kenyereye bε se k'o ta wa ?

Ni məgo min ko kɔori, i te dan CMDT ni ɔtuwale danmana, nka i ko ani kɔorisenenaw bεe fana.

MDT feereliko te məgo si ma kunpanko ye bi. Akuma bε fε ka bi a menbagaw b'a kufekuma jate, fo bi, a lajeyara bεe ma, ka dà kan jamakuntigi kumana a ko la ; Mali senekelaw ka soba, Apeamu, jemaaw kumana a kan, hali CMDT baarakelaw yere b'a ko tjinetigiya fε ! Ko CMDT bεna feere kenyereye ma san 2008. O ye koba ye. Ne bε n yere nininka fan min na, o de ye nin ye : yali CMDT bε jøda min na cikelaw ye, kenyereye bεna o jøda fa wa ? Tjε don, CMDT sigikun ye kɔorisene ka jetaaa sabatili ye an ka duguw kɔnɔ, ani kɔori sannifeere bolodali n'a waleyali kɔorisenaw ye. Nka, o dafε, CMDT jɔyɔrɔba bε cikelaw ka jetaabaa raw bεe la : n'a n ko kenyako, Ngolobugu dəgɔtɔrɔso ye misali ye, Dɔyila kafo kɔnɔ; baganmisenjuruw ni safunedi-

lanminenw juruw, y'o misali ye CMDT maraw bεe kɔnɔ ; awa cikeduguw ka donjøgønna sirabaw, CMDT bølu labaara san o san, hali n'a bo ke a ka kɔori sannenw donini kadara kɔnɔ. Hali kalankow, lækeli ni balikukalan. Nan ye jatemine ke hali dunkafa sabatili sigidaw kɔnɔ, o siratege la, CMDT de ye kafo jiginew dayelen o kadara kɔnɔ a ka sigidaw bεe kɔnɔ. Tjε don, CMDT sigikun ye kɔorisene yiriwali nɔfeko ye, nka CMDT ye demeba ke senefen tɔw fana yiriwali siratege la de ! O b'a jira ko CMDT sigira yɔrɔ o yɔrɔ, a ye sigida kɔnɔməgɔw ka jetaasira bεe de sabatili baara ke fan bεe. O de kanma, kɔoriseneduguw de kɔnɔ, cikelaw ka jetaaa sabatira nafoloko, dunkafako, kalanko, ani dijenatige jetaada bεe kan. Yali kenyere ye min bεna CMDT san, o hakili bεna to fan were la kɔri-

ko danma kɔ wa, ani kɔeri wuru si iziniko, a b'a ka tɔnɔ sɔrɔ minnu na nafoloko siratege la ? N'o kera, o de ka di an ye dere ! O kanma ne b'a jini jamana jemaaaw fe, Mali seneko jemaaaw: minisiri n'a baarakelaw, sene yiriwabaa radaw, CMDT ni ɔtuwale jemaaaw n'u ka baarakelaw, Mali senekelaw ka soba məgɔw, ani jetaaa demebaardaw bεe fe, ka jesin seneko yiriwali ma, i n'a fε «SNV», «Word Vision», n'u jøgønnaw, u bεe ka wuli k'u jo ka deme don Mali kɔorisenaw ma, walasa, hali ni CMDT ni ɔtuwale ma jε feereli kɔ san 2008 la, a ko kana ke takalafilifenko ye kenyereye ma, o min b'a ko ke a sako ye kɔorisenaw yere ka degun kan. Kɔrikoko bε dakun min na bi, fasoko de don dere anw Malidenw bolo. O kanma, an bεe ka lapini de ye a ko taali ye sira fan min b'a mεen si la Mali jamana, kɔoriseneyɔrɔ, ani a ko sanbaga bεe ka nafa kanma. Nka, san 2008 ka jan an na fana. O b'a jira ko yelema bεe fana bε se ka don a ko senkɔrɔ ! An ka nafa bε min na, Ala kɔ latige Mali kɔrikoko la !

N ka foli bε jεkabaara sεbenbagaw bεe ye, ani CMDT baarakelaw bεe, ani «APEKAMU» ni Mali sendika tɔw bεe maaw ye.

Bengali Fuseni Jara
Ka bɔ Sikaso Wayerima

Giripu «Awiyéri» kun kan lajeba

K'a ta san 2006 desanburukalo tile 6 la, ka t'a kunce a tile 8 na, sew ni jolomafenw kunkanko nədənbagaw bora dijé fan bee, ka na nəgən sərə Bamako «Giripu Awiyéri» bana keleli feerew nəjinini kanma. Tile 3 kuntaala kənə, maa faamuya-lən 780 ni kə nəgən de ye feere tigelenw kuma falen-falen. «Giripu Awiyéri» ye bana cəjugu ye min sinsinnen be jolomafenw kan : sew, kənəw, sokənə jolomafenw...

Nkà taabolo də be yen min be adamaden yere lasərə, fo lasərəko jugu. Awa, an be don min na i ko bi, «giripu awiyéri» bana ye dijé sigida gun duuru bee lasərə : Afriki, Ameriki, Oseyani, Azi ani Eropu. O te bala məgə la, barisa waatikekənəw be pan ka dijé jamanaw don nəgən na san o san (uwazo-pelerenw). O bə to bana in fana ka jamanaw lasərəli be nəgəya. Bamako lajeba in kəni kera sababu ye ka dusu don dijé kotigi-jamanaw bee nəməgə n'u kolatigelaw kənə, u k'u banban bana in keleli lajini feerew tigeli kanma.

Tumani Yalam Sidibe

Walasa giripu awiyéri ka kele, fo duguməgəw bee ka bə a ko kalama.

Ogisito Pinose senbora kow la !

N'n ko Ogisito Pinose, o fəko kelen nəfə-jemukantan te foyi fo Jekabaara kalanbagaw ye. Nka, n'a n ko ko Ogisito Pinose min ka gerentefanga sinsinna sili jamadenw kunna Ameriki latini gunbolo kan, san 17 kənə, kà ta san 1973 məkalo la, ka t'a kunce san 1990 marisikalo la, faamuya be ke kow la !

I n'a fo dijé geretefanga tigilaməgə fanba, Ogisito Pinose ye sərədasi de ye, min nana jamanakuntigya la «fangakaraba-mine» (kudeta) senfe a ye min ke peresidan Saliwatori Aliyende la.. Awa, Ogisito Pinose ka san 17 fanga kənə, a ye məgə ba bisaba (30 000) de bəne u nin na. A sadon, san 2006 desanburukalo tile 10,

karidon, Silika fanba y'u ka nisəndiya jirali bələnfetaa-maw ke Sancako ni Sili duguba caman were kənə.

Nka, maa kasita caman were fana sərəla Sili dugubaw kənə bələnw fe, k'u ka dusukasi jira. Dijé kənəko si kələlə ma ke kelen ye jama bee bolo de.

Tumani Yalam Sidibe

«Orozi kuruwa» (Roge Croix) tigilamaaw ko di ?

fen min kera fen min kanna, bəreben de bə sabati. Danmateme kənə, a be jaasi ; təkaje kənə, a be goya : Kəgo ; sukaro : tulu ; nafolo ; adamadenya, hali dijé balo yere, nin bee be labəli ke a berəma hake de kənə.

**Ka bə hakili juru samanko
numan gafe kənə**

An ka də k'an yere ye

*Ka bi ala ye dijé da, jamana si ma
jetaa ke fôlo a denw ka fasokanu ko !*

Ni sogoma o sogoma, Mali gaw kelen kelen bëe b'u taya-kene fura k'a ke je, Mali jamana dugukolo bëe na jeya, hali ni fugakenew, ni jibolisiraw, ani kulu-sigiyoro na to u cogoya la. Dijé dugu si kelen ka jetaa te se ka ke moggó kelen si kunko ye, i n'a fo a te se fana ka waleya moggó kelen si k'o cogo min !

Awa, jama mana je sigikafu ni ben kono sén ko o ko ma, o ko be sabati. An be san 2007 kalo fôla nin ye. San 2007 ye jamana-kuntigi sugandi-kalafili san ye, ani depitebulon rôkurayasan. A ka ca la, ni kow waleyara ka ben u bolodacogo ma, san 2007 de-sanburukalo b'a soro ATT nôna-bila peresidan kura b'an ka jamana kunna, n'o kera jamanaden fanba ka lajini ye, walima a be « ATT » yere soro

kokura an ka jamana kunna, san duuru nata were kanma, n'o de kera jamanaden fanba ka lajini ye. O be cogo min na nin ye peresidan kunda, a b'o cogo kelen na depite kunda.

An ka də k'an yere ye dë. O be min fo, o de ye k'an ka feere bëe tige an yere nagakorô walasa an ka ye kalafili nataw bëe kene kan, ani kan ka fasoden jumanya baaraw sëbekorô ke.

Fen min y'an sigida n'an ka laminiw lakanani ye, an k'a kecogo bëe la an kana olu t'kajë ke. An k'a dën ko ni senuya ni lakana sabatira an ka sigida n'an ka laminiw kono, o be ke sababu ye k'an yere n'an ka den-baya moggó bëe kisi ani k'an tangga ka bô bana juguw bëe ma.

An be kisi, barisa hali banakisë têna sinsinyorô soro an dafé. An be tanga, barisa wale si te na an ni banakisew ke sigijegem-maw ye, hali n'u ma je donni k'o an ka sigida kono, k'o sababu ke wale kunbenbali dë ye.

San 2007 ye an ka jamana kono taabolow kolomasan ye dëre. An k'a ke cogo bëe la, an ta kana ke « tew mana a bila yorô min na, n fana be yen » ye. O man kan.

N'kan k'a ke ani k'a jini k'a ke moggó numan sere tew ka kulu fe. O de ye fasoden jumanya ye.

Tumani Yalam Sidibe

U ko...

Alakote ! Dafé kelen kelen bëe ka dinenatige be teme sira fila fe : sôrètigya ni sôrèntanya. N'a min y'a banban o sira min kan, a ka dinenatige be sabati o de kan, hali n'a koni be sira dë in fana mine waati ni waati !

Oroberi Endëresisôni Jadipazi Osuturali garisege-sifela ñana dë

Moggó min fa ye sagajigi ke saraka ye, ani moggó min fa ye woro ke sarake ye, ni saraka fila bëe minena, ni sagajigi sen dara woro kan, a b'da cengô dëre !

Alimani Ba Tarikubôla, Segu

Ni demisen kelen be jamana kono, min te taa kalanso la, o ye jamana ka jetaa balili ye ! Balo kofe, kalan de ye adamaden makonafenba fôlo ye.

Danton Faransi hakilijagabô tigilamogôba dë (san 1700 waatiw)

N'teri, n'i be moggoya ke sira o sira kan, a ke a jema. Ni moggosbeya don, fo ka lakali, ni kunkelen-mine fana don, fo fana ka lakali. N'ka sira fila minebaga de ye moggolankolon ye !

Bilezi Pasikali Faransi dënnikela dë (san 1600)

Ko nôno te dege tije. O te tije ye dëre. Aw m'a ye, ni nôno cayara ka danmateme fo ka degejo silatunu, nôno de be fo o ma sa de, hali n'an b'a fo k'a sankorotara jo fe !

Burama Toroba Fômba Ka bô Jiburula, Falaje

Musokorékanu de be moggó bila a npogotigikôbôla !

Modibo Sanogo Arajo Benkan komapagala dë Bamako.

Desanburukalo tile 1

San o san, desanburukalo tile fölo ye sidabana kéléli tögöldon ye dijé jamana bée kono. Kabi san 1980 waatiw la, ni bana ce jugu in lakodonna dijé bangu kan, to ma to a ka jetaa la je si ma. Ni bana in lakodonsan na, a tun be dijémogo miliyon bi naani (40) de la. Awa, o hake miliyon 25 be Afriki jamanaw kono bi. Ni janto dun ma ke, ka wulikajew caya sidabana kéléli kadara kono, a ka mögə lasorétau hake be taa sankoréta de fe sa dere.

Sidabanatə te denkerefe ye :

I n'a fo bana tōw bée, sidabanatə ni deme de ka kan adamadenya kadara kono, siginögən kunda, somögə kunda, ani baaraögən kunda, fo ka se jenögən kunda ma. Sidabana te jenintəko ye walima mögəlangoyabana. O koson, an ka sidatəw ladon, k'u kán də ye, ani ka halilisigi kumaw fo u ye dijé don bée. Hali n'o te donse saya bali, o koni be waati bée farikolo ani adamadenya doni gelenw nagasi, k'u silatunu.

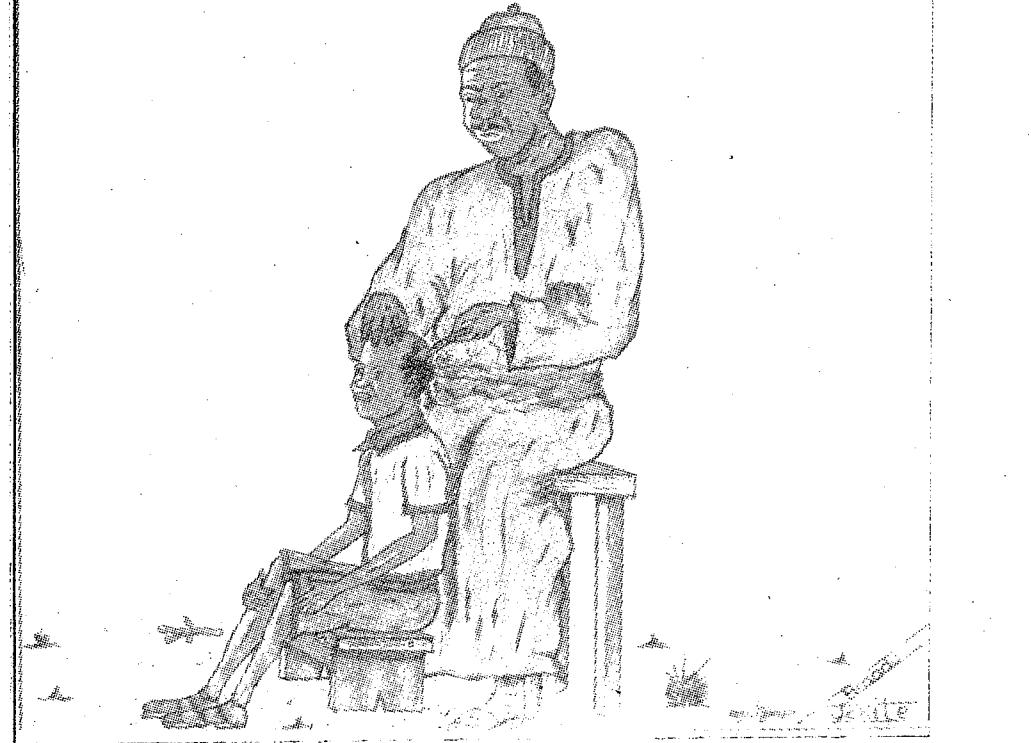
Sidabana sərəfen raw

O ye sira fen o fen be ke sababu ye ka mögəw joli don jəögən na, fo ka se lawaji lasesiraw ma jəögən na. O b'a jira ko sidabana te sənjuguyabana ye, barisa, ce-ni-musoya dafe, jinsusu, kundi, siginegékərə, ka se joli lasorəsira tōw bée ma, olu bée keli ni muru cejuguw, walima kundilamu koro ye, o be se ka sida lase mögo ma. An k'a dən ko hali denjenin bangetə be se ka bana in lasorə a bamuso sidatə fe.

An ka kan ka mun ke ?

Bi bi in na, joli segesegeyərəw hake ka ca an ka jamana kono yan : dəgətərəsow ni baarada kerenkertennew.

"Ni ce-ni-musoya ye Sida Soroti Subububa ye, ot'a bée ye : bolokati, Kundi, yin susu, tamanci... olu jana Koko jugu b'a lase an ma."

Sidabana sərəfen ka ca, a be tali ke wale bée la, minnu sababu la mögəw joli be don jəögən na...

An sigara an yere ma wo, an ma siga an yere ma wo, an kán timinandiya ka dusu sərə, ka tān joli segesegə.

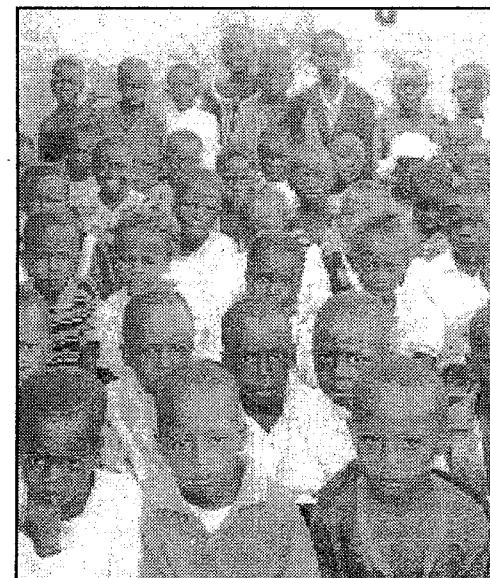
O wale nafantan te. N'a sərəla ko sida b'a n na, an b'an ka dijenatige kələsisiraw minəcogo dən, walasa an kán ka si tə tənəbə hərənya kono ani nindaamu, n'a dun kera ko sida tān na, a b'a to an b'an si tə ke janoyerəla kono.

An be waati min na i ko sisan, hali ni sidabana kéléli k'a ban pewu, ka bə an farikolo la, hali n'o fura te yen fölo, an k'a dən koni ko furaw be yen, n'o ye «anti-eretorowiro» ye, minnu tako juman waati kuntaala kono, n'o be bana in kisew bali k'u yere sərə an farikolo kono.

O kanma, an b'an ka sijan tənə

bə, hali n'an b'a n ka dijenatige ke ni sidabana ye ! jantonyerəla de körəko ka ji dere !

Tumani Yalam Sidibe

... hali n'a sababu la kodonnen ye ce-ni-musoya ye.

Mali kœrisene kunu n'a bi, fo ka se a labilali ma kenyereye ka bolo kan

Nin jemukan in min jujento file an fe, ale bë tali ke CMDT ka balowaati kumbaw de la, kabi a sigisan sen kan, san 1970, fo ka se bi ma, ani ka taa jefé fo san 2008 zuluyekalo, nô ye a bilali latigesan beréberé ye kenyereye ka bolo kan. Walasa ka baara in ke Mali kœrisenenaw nafafen tigitigi ye, an ye dème ladili-kanw ni dème taabulosiraw soro CMDT jemaaba Usumani Amijon Guindo fe, ani kœrisenena dow, i n'a fo Mamuru Kumare ani Mèntèn Kulibali.

CMDT ka balowaati kumbaw

O bë tali ke CMDT jemaab sigidaw de la kabi san 1970. O bë ke, barisa, kow taabolo latigedaw yere sinsinnen bë o de kan.

An k'a dòn ko k'a ta san 1970 la, ka se bi ma, CMDT ye jemaab see-gin de soro. Awa, an bëna kuma o jemaab kelen kelen bëe tile de kan, walasa ka jefoli berema soro ka ke CMDT labilaliko kan kenyereye ka bolo kan san 2008 kono !

1. Nfajanama kone tile

O ye k'a ta san 1970 la ka t'a kuncé san 1978 la. An bë se k'a fo kale de ye Mali kœribaara taabolo tutigebaga ye. Ale de kera CMDT jemaaba fôlo ye. Awa, ale ka waati sinsinna kosebe dönni na barika la cikelaw bolo. Tijé don, ka kón CMDT ka waati je kœribaara tun bë ke an bara yan CFDT fe, n'o ye Faransi jamana kœrisene yiriwa baarada ye. Nka, o tun sinsinnen be kœri soro n'a sannifeere de kan cakeda ka nafa kanma. CMDT dun sigilen sen kan, o min ye Mali jamana yere ka ciké yiriwa

Kœrisene ye fenba ye...

baarada ye ka jésin Malidenw ka jetaa waleyali ma, o ka baara sinsinna kœrisene ka yiriwa kan, ani sannifeere, an'a cikelaw ka bënog-olásiraw an'u ka jetaasiraw bëe waleyali.

Nfajanama Kone ka waati sabatira kœrisene maraw kénomög-ow ka jésoréli siraw bëli kan ka jésin kœrisene yiriwali ma Mali kono : Fana, Sikaso, San, Kucala, Buguni, (o y'a soro Kita t'a ka mara ye fôlo). O maraw kénoyorow bëe kera kœrisene ka yiriwa si-filedagabaw ye.

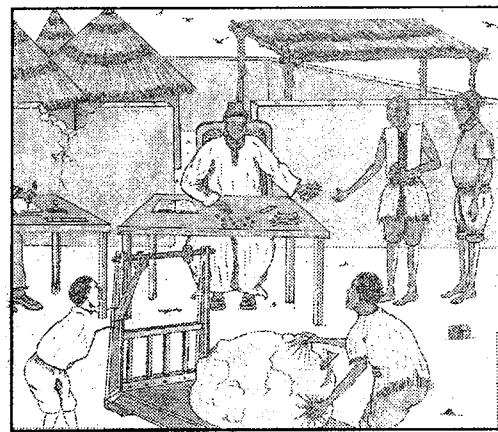
2 Moriba Sisoké tile

Ale ma mèen CMDT kunna, barisa ale ka waati y'a ta san 1979 ka t'a kuncé sans 1980 la. CMDT maakoré dow ka fo la, Moriba Sisoké ka waati sinsinna CMDT baarakelaw tin donni na jøgøn na kosebe.

3. Bubakari Sada Si tile

Ale sinsinna CMDT kunna, k'a ta san 1981 fo san 1990. Ale ka mara waati kuntaala sinsinna

kosebe jetaa siraw bëli waleyali de kan CMDT maraw kono : Baliku-kalansow ni balikukalan matara-fali, kœrisene yiriwakalan feerew lakalanni cikelaw kun, ani cikelaw ka jetaaténw, i n'a fo «AW» sabatili n'u sinsinna. Senekeminew sicayali cikelaw bolo, ani senekébagan ladonni. Bubakari Sada Si yere tun ye bagandögöté de ye. Nka, k'a dòn, kale ka waati laban de la, CMDT y'a ka geleyaba fôlè dòn, n'o ye kœrisenenaw ka san 1989 wulikajøba ye muruti kadara kono.. An bë se k'a fo k'o muruti yere de nana ni ale ka jøyørø labila sababu ye

... min nafa bë se jamanaden bëe ma.

Jne 8 nan tə

san 1990.

4. Kasumu Sidibe tile

I n'a fō Moriba Sisəkə, Kasumu Sidibe fana ma mæen CMDT kunna, barisa, ale ma teme san kelen kan (1990).

5. Dirisa Keyita tile

Dirisa Keyita ye nafoloko n'a labaarasira dənbagaba ye. O kamma, kà ta san 1991 la fo ka se san 1999, ale ka baara sinsinna nafoloko latigedaw sinsinni kan CMDT kənə. O yere kera CMDT kənə kəorisene sankərəta sababuba ye. O y'a to san 1998 la, Mali kera Afriki mume tenkanjamana ye kəori-hake sərə la. O san de la, kəori təni 500 000 cikəra ani k'a sannifeere ke an ka kəorisenenaw fe. Halibi, Maliden bərebere bee hakili ba kəori təgəla gintanbaw la san 1998, an ka jamana kəorisenemaraw bəs kənə. An k'a dən fana ko Dirisa Keyita tile de la, Kita bilara CMDT ka bolo kan, k'a k'a danma mara ye.

6. Bakari Tarawele tile

Bakari Tarawele fana ma waati jan ke CMDT kunna. (San 2001 fo ka se san 2002). Ale fana tun ye wariko taabolo dənnibaga ŋana tigilamaa ye.

7. Mahamari Umaru Mayiga

Ale ye CMDT jəmaaya ke k'a ta san 2003 ka tə kuncé san 2004 la. Ale fana ka waati la, wulikajə caman kera Mali kəribaara taabolo ka jətaa siratege la.

8. usumani Amijən Gindo

Kabi san 2005, ale de be CMDT kunna. Mali kəribaara taabolo dənbaga ŋanaw ka fō la, «nin ye si binne ye a təməminen kənə». Bəs bō fō, ka d'a kan Usumani Amijən

Gindo y'a ka baara kuntaala waati bəs de ke CMDT kadara kənə. Awa, kà ta sekiterikuntigiya la, ka se kalanfaya ma ani cikəmarakuntigiya, Usumani Amijən Gindo ye nin jəda bəs matarafa CMDT kənə. An kàn hakili lajigin a la ko ale de ye mara fila kuntigiya ke mara kelen kunna, ka dà ka baaradən kan. CMDT marakuntigi ni jamana «seriwisi dagirkilitiri» marakuntigi Sikaso. Aa, ale de be CMDT kunna bi. Yali ale de bəna ke Mali kəorisenebaara taabolo bilasirabaga ye ka se kenyereye ma wa ? O dənbaga ye Ala ye. N'o kəni kera, o ye ke alataanuko ye, barisa o ye kolatemenen ye a tigi yere ka bolo fe.

Ni CMDT bilara kenyereye ka bolo kan, cikəlaw ka sərə bəna ke cogo di ?

Nin ye jininkali galən ye cikəlaw be min k'u yere nagakərə waati bəs. Nka, cikəlaw yere ka maa jəmaa dəw ka fō la, i n'a fō Mənə Jalo, ka bō. Jəna, Seyidu Kulibali, ka bō Sugula, Mamutu Trawele ka bō Denso, ni baara kera a boloda taabbolo bərebere kadara kənə, ko in tēna wolo fen were si la Mali kəorisenenaw ka nafa n'u ka jətaa sinsinni kə. An be don min na i ko bi, kəorisene donna a jəna Mali kəorisenenaw jogo la, Mali jamana yere ka sigidaw yiriwali feere bərebere sinsinnen be kəorisene maraw de kan cikəlaw ka dijnətige daamu ani jamana kənə dunkafa yere sabatiyərə fen min ye CMDT san bagaw ye, olu wajibiyalen don ka nafa don kəorisene na, walasa k'u ka nafolo bəlenw n'u kunkantənəw ladon. Julaya kun ye tənə ye. Awa, tənə dun te fo jagofen ka saramaya kə ! O b'a jira ko hali ni Mali kəribaara taabolo bilara kenyereye ka bolo kan, o kenyereyw ni kəori cikəlaw be ke jəgən fu ni jəgən safune de ye, ni

bəs b'a fe k'i ka tənə sərə : cikəlaw ka balo daamu sərə kəorisene na, awa kəori wurusi dabalidaw sənbagaw k'u ka nafolo bəlen n'a tənə ladon, ka sərə dankari ma ke sənə yiriwa feerew taabolo la Mali jamana yere kadara kənə ! An be don min na i ko bi, dabalidako (iziniko) siratege la, CMDT maraw de ye

**Usmane Amijən Gindo de be CMDT
neməgoya la bi**

Mali jamana ninmayərow ye : Kita, Fana, San, Buguni, Sikaso, Kucala, fo ka se Welesebugu (OHVN mara kənə), kəori wurusi dabalidaw be fan bəs, teme tēna ke Kumantu kan o siratege la. I n'a fō an da sera a ma Jekabaara bəko təmənenw kənə cogo min, jədaba de be CMDT maraw la Mali jamana ka jətaa feerew tigeli la, kərenkennenya la, dunkafa ani cikəlaw ka nafasira werew tigetaw sifiledagaw... O b'a jira ko cogo si la Mali jamana jəmaaw tēna a to maa ka a sago ke mara ninnu kənə, ka sərə u te baara ke jama ka forobanafa siratege la. Ko CMDT bilali tēna to kebali ye kenyereye ka bolo kan, Ala k'a ke jamana ka nafako ye !

**Moriba Watara kabə Sikaso
ani Tumani Yalam Sidibe**

Koɔrisene te bila ko ye an ka jamana kono

Bi bi in na, an ka jamanaden cikela hake caman de ka dijenatige sinsinnen don koɔrisene kan, barisa ale de ye cikela ka kenekan nafolo sɔrɔfɛn ye. A bɛ o cogo la yere fana kabi lawale la an ka Maliba in kono. Tijé don, bi denmisén caman t'o kalama ka dà kan u t'o kunnafoniw sɔrɔ u bangbagaw fe, barisa bi denmasa fanba hakili la ko ni barosen temena mɔgɔ n'c den ce sira o sira kan, o y'a w kelen ye filanma ye, ka sɔrɔ a bɛ fo ko **denmisew maakɔrɔntan te ko kalama, ladilibaga t'a la, kuma te bilasirabaga ma, ani lafaamuyaba-ga ko temenenw kan.**

Kunu dɔnko juman de b'a to mɔgɔ be bi lateme here la, ani ka sini nesigi daraja kono dɛre !

Fen min ye koɔrisene ye, o min kuma be sen na bi kosebe ka d'a kan a ko bëna to kenyereye ka bolo kan san 2008, ani ka dà joyɔrɔ kan Mali cikela fanba ka danbetigya la, barisa ale de ye sanuje ye, n'o ye nafolomugu kenekanda ye, an k'a dɔn ko kabi tubabu fɔlɔ sen ma don an ka jamana kono yan, karabafanga-sigi siragtege la, koɔri tun be sene barika la an bara yan : kà ta Njumala (Sibi kubeda kono), ka se Nkurala (Sikaso) ; Kolokani maraw ; Kangaba maraw..., Mali fan bɛe fe, worodugu fo bayanfan, kejeka fo tilebin.

Awa, sene kun barikama kera koɔri la waati bɛe fana : masiri ; nafolo ; siginɔgɔn ni buran ani balimasira nɔgɔn ladiyafen, fo ka se ladalasira tɔw latilenni ma. O waatti la, dutigi wasalen bɛe tun nisɔndiykoba ye k'a ka baramuso ka

koɔri bɔlen gaari defelen dalen dulokiba ye a kan na cebenkenew kan !

Fen min ye koɔri nafolo ye, an k'a dɔn ko gansɔn tun kanma te koɔri soforow tun ka ca an ka duguw sokènèw kan. A gaari, a kolo ; a

mugu bɛe tun ye feerefɛn ye ka geleyakow kunben. Hali, naansara nalen an bara yan, ka jɔnya garan sinsin an benbow kanma, ka nisɔngɔ wajibya bɛe lajelen kan, koɔri n'a bɔnaw feere nafolo de tun be ke ka gatigi caman kisi ka bɔ tile kɔrɔbila ma naansara ka nisɔngɔ nɔfe. Koɔri joyɔrɔ yere de y'a to a tɔgɔ donna an ka ntalen fanba kono kabi lawale la.

Koɔri bilama an ka jamana kono

An be waati min na i ko sisani, koɔri, hali n'a be dɔɔnin-dɔɔnin cike an ka jamana fan bɛe fe, baarada belebele fila kɔni sigikun y'ale de sene ni yiriwaliko ye. Olu ye OHVN ani CMDT ye. O b'a to, an b'a fɔ ko Sikaso, San, Kucala, Fana, Buguni ani Kita sigidaw bɛe kono senefen kologirin ye koɔri de ye. CMDT maraw don. O tijé kelen be kene kan fana OHVN maraw bɛe kono. Fen min ye cikelaw ka netaasiraw ye, olu bɛe lajelen sinsinnen don koɔri kelen in kan nin mara bɛe kono : nafoloko ; siralaben ; kalanje ni baarakalan, baganmara... An tēna jinen sigidaw yere lakanasira tɔw bɛe sabatibaaraw kɔ, i n'a fɔ kenyaya, denmisew kà kalansow jɔli, ka se bagan latulo-ka-feere taabolow ma.

Ko CMDT ni OHVN bëna bɔ Mali jamana ka bolo kan ka bila kenyereye ka bolo kan, o kunnafoni ma ne diya dɛre. Dijé jamana bɛe kono, baaradaw be yen, minnu joyɔrɔ yere kanma jamana kɔnɔsigi hakililatige la, olu bɛ bila jamana ka badaa-badaa taya bolo kan. O bɛ ke walasa u jɔsen kana kari, barisa n'o kera o ye jamana yere jɔsen dɔ karilen ye. Ni mɔgɔ min dun ye koɔri ni a cike yiriwa eakedaw lajɛ, Mali jamana kono jama fanba ka dijenatige la, i b'a dɔn ko baarada te min bennen don kenyereye ka bolo kan. An b'ɔ fɔ, barisa an ma Mali baarada si ka ko taalen ye jefɛ a bilalen kɔ kenyereye ka bolo kan.

Kabi an ka jamana y'a ka yere makɔrɔnya sɔrɔ, baarada o baarada bilara kenyereye ka bolo kan, o si ka ko ma to senna belen !

Wele kan ka nesin nemaaw ma

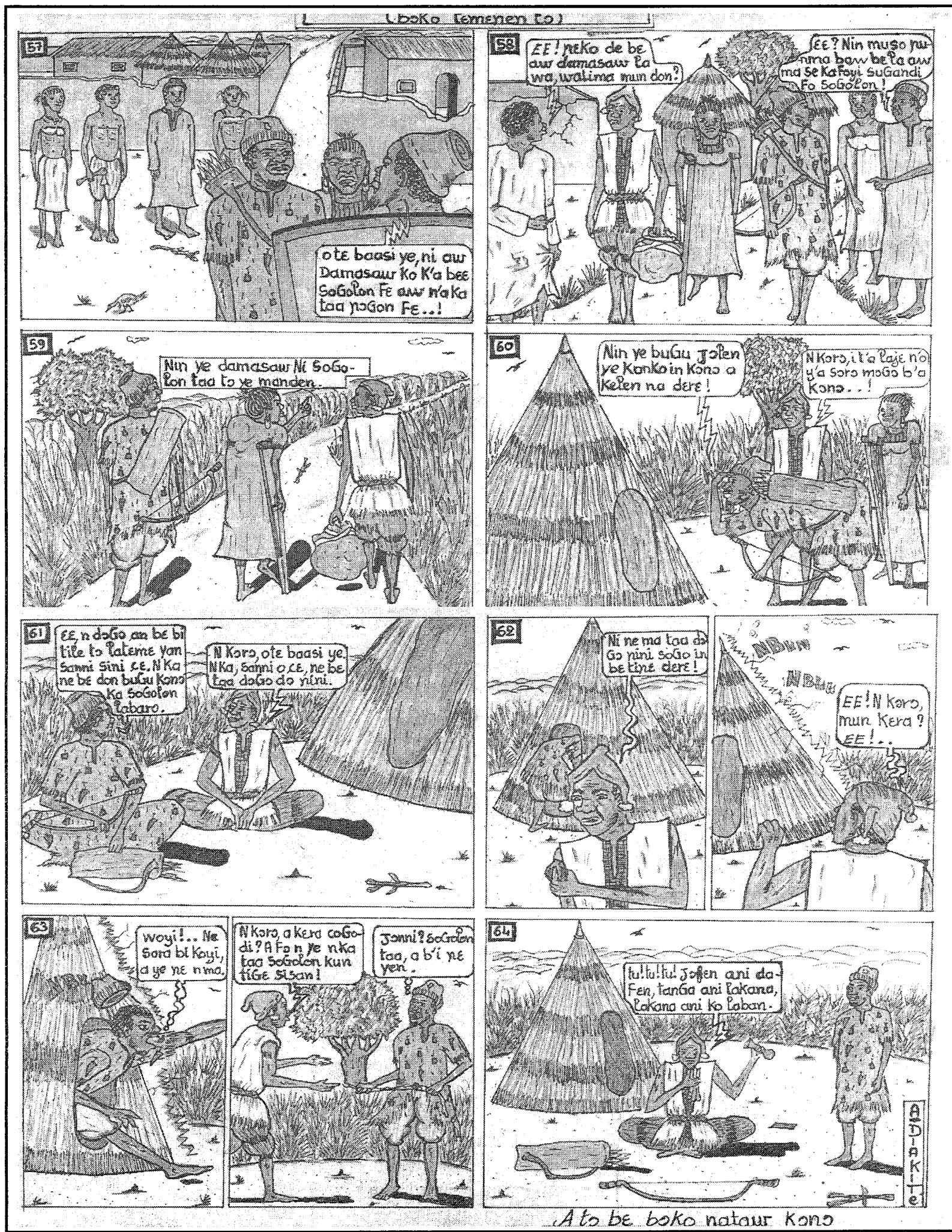
Ka da koɔrisenɛbaaradaw joyɔrɔ kan an ka jamana kono, ne b'a jini nemaaw fe, kabi Amadu Tumani Ture, Mali peresidan, an'a ka gɔferenama bɛe, fo ka se CMDT nemaaba Usumani Amijion Gindo ma, u k'a ke cogo bɛe la ka CMDT bilali boloka kenyereye ka bolo kan CMDT joyɔrɔ yere kanma, a man kan bolo si kan, Mali jamana yere ta kɔ ka n hakili to a la ko welekan in bëna don kunnanditulu konn, n ka foli bɛ se Jekabaara kalanbagaw bɛe ma. Ala ka san 2007 k'an bɛe ka dijenatige sinsin here sɔrɔ san ye. Ala ka kenyaya sabati. Ala ka ben sabati an bɛe ni nɔgɔn ce.

Mamutu Trawele
ka bɔ Segu Amudalayi kin na
Kosafe kunnafoni

Afriki cikelaw be wulikɔjɔ la dere u ka casiri nafako kanma ! 2006 desanburukalo tile 20 (arabdon) Burukina Faso cikelaw ni Afriki cikelaw ye kunben ke Wagadugu walasa k'u ka bansira jira ka nesin cike taabolow sɔrɔw kuntilennadibolo kura talen ma dijé tɔnba fe, min bɛ wele « APE ».

U ye kunben in lahala ka kono « APE » yere ka ladila-kunben je min bolodalen don ka ben jumardon ma, san 2006 desanburukalo tile 22. Ala k'o kunbenw bange hakilisigi kolatige kan, min bɛ tali ke an ka jamanaw kono koɔriko n'a yelembabolow bɛe la. Amiina.

An ye kunnafoni in sɔrɔ
Burukina televisiɔn fe, san
2006 desanburukalo tile 20.

Nsiirin : Takareke ka maana

Aw be takare dən wa ? O ye nininkali-jaabi-gelen ye, ka d'a kan, ko o ko nərəlen be kumasen in na, o bəe silatununa sisan. Takarew de tun ye binkan-nikəlaw ye duguw ni jə gən cə. Olu de tun be bin məgə ke-lən dugu-furancə-taamalaw kan, k'u bolofew minen u la, k'u yere fana karaba-jənya minə, ka t'u feere dələsngəko la. O waati la, dugu də tun be an ka dijəsigida in kərənfəbolo kan, ko yuguruso. Cə də n'a ka denbaya tun be dugu o kənə, u muso saba n'u den kelen. Walasa k'a den kisi takarew ma, cə in y'i kanto a denkenin ma ko : «Nsaalennin kana dugufurancə si minə, i kelen na, ka sərə ka sərə hali miselinin t'i kun».

Denkenin sihake tun be san see-gin de la, nk'o n'a ta bəe, a fakə ka ladilikan in ma bə a kənə.

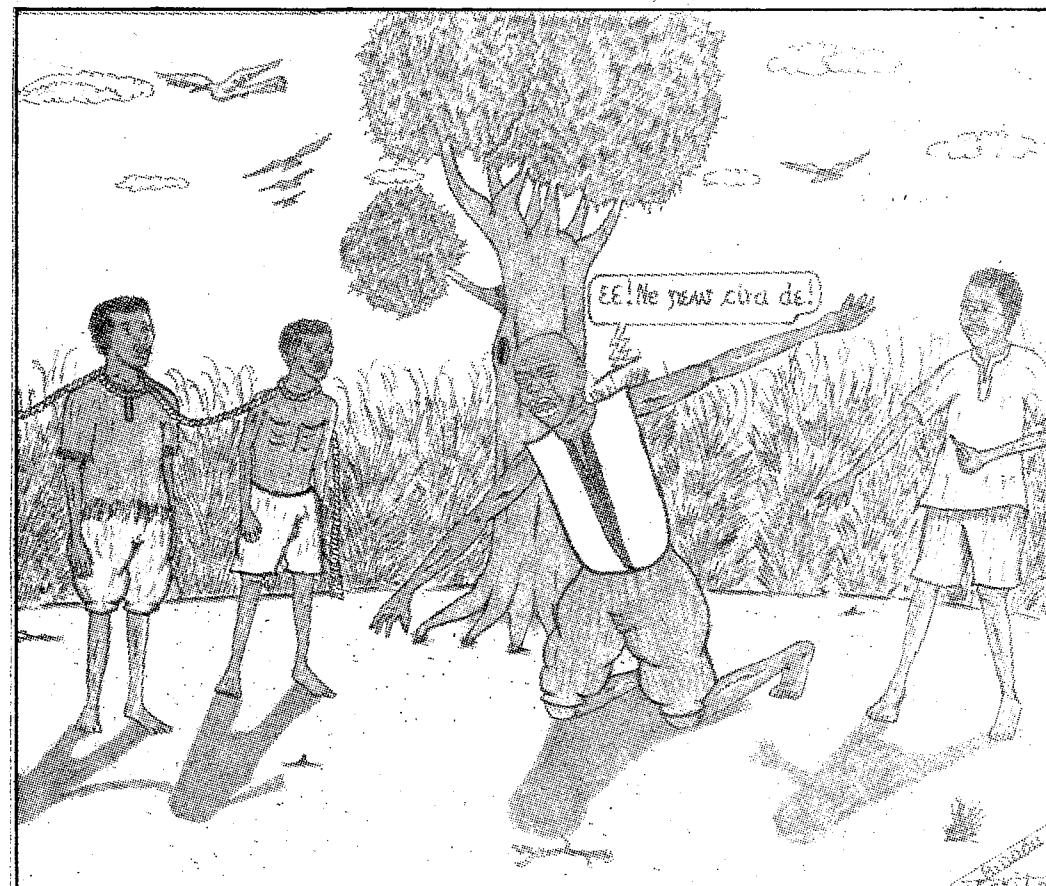
San fila fa ka ladilikan dilen kəfə, Nsaalennin y'u ka dugu si-giñəgən dugu də sira minə, k'a bə taa a yere la pagali o dugu

məgəw ka furaci gintanw la. So ni kungo cə, a ma se a taayərə dugu la, hali a m'a bugutubaw ye, a dun yərə ka jan a bə dugu la, takareke kunba kelen bəra tun kənə, a ni denmisən duuru kan jurumaw, ka na Nsaalennin ta a tugu ma. Denmisentəw juruma nana u kakooli.

Nsaalennin girinna k'a jufaw gosi-gosi, ka mənə nejinin bə ten. Takare y'a jininka ko : e dun kasi-kun ye mun ye ?

Nsaalennin y'a jaabi ko : Mənə bəbali de donna n na dere ! Ne fa ko n ye ko n kana furancə si minə, ka sərə hali n'a kera miselinin ye, o te n kun !

Takare ye Nsaalennin jaabi ko : Hali ni miseli b'e bolo, e bə se ka mun kə ne na ? E ne te ne disi fere

la wa !

O yərənin bəe, takareke ye miseli sərilen bə a ka dibiriba laa kənə, k'o di Nsaalennin ma, ko : Awa, ni miseli bə se k'e kisi ne ka garan ma, a file i bolo !

Nsaalennin girinna ka miseli tufa takareke bolo, k'i kanto tenko : miseli in nun karilen don ! Takareke girinna k'a kun biri k'a laje, Nsaalennin ye miseli su tareke ne surannenbaw la. Dimi bolo, takareke ma se ka ko were si ne sərə. Nsaalennin fana y'i banban a new surukuli fe ni barika ye.

Ko təna ne min kə, o kera. Takareke fiñento y'i ke boli kan kungojiriw, ni gungurunw, ani faraw ni nejən cə. O de taara laban n'a binni ye kələn kolon də kənə. A kə karila, k'a sen kari, k'a kənəko ban. A sara o sako jugu la.

Nsaalennin sərəla ka cəbalen-nin duuru kannajuru minə, ka t'u ke worokunba səngə ni minfen ani kənfənw koro saba səngə, ani

jufa-kənə-nafolo sə

rəfən ye. Furaci diyara Nsaalennin na dere, ka da fa-kumalamən kan !

**Nin nsiirin in hakilina
Bəra karaməgə Trawele la,
n'o ye jamana baarakala ye
A səbenbagə :
Tumani Yalam Sidibe**

Jekabaara
Ləbəlikum
Tumani Yalam Sidibe
Yusufu Fane
Bakari Sangare
Tumani Yalam Sidibe
Jlegew kebagə
Amadu Jakite
Jaw tabaga
Haruna Trawele
Ləbenbagə eridinateri la
Worokiyatu Sə
Baarakənogon
CMDT-SNV - Ofisi Nizeri -
Ofisi iri - OHVN
Hale bata : 16000
Batakisiro : 2043
Negejurustro : 229 62 89
Jamana baarada -Seki zayedı təgəla
sira - Hamudalayi kin - Bamako
Siti-Webu nimərə
www.afribone.net.ml/jekabaara/